

Dva rimska nadgrobna natpisa iz Janjine u Dalmaciji.

Priopćio

dr. Oskar Hovorka pl. Zderas.

1. Kad sam posjetio Gospin Škoj i crkvu zvanu Mala Gospa na suprotnoj obali u Sreseru blizu Janjine na poluostrvu Pelješcu, spazio sam među kamenjem u kaldrmi lijevo od ulaza u crkvu jednu kamenu ploču, obrašćenu travom, dugačku 31 *cm* a široku 24 *cm*. Debljinu ove ploče nijesam mogao opredijeliti, jer je čvrsto uložena u kaldrmu, a ja ju ne htjedoh pomicati. Na hrapavoj površini usječena su u tu ploču ova 3·5 do 7 *cm* velika pismena

BOLANAM

HIC

S

Od okolnih seljaka-vinogradara nijesam mogao saznati, odakle potječe ova ploča; čini se da je nagjena negdje u blizini i da je odanle dobavljena na svoje sadanje mjesto, da se upotrebi ko gragjevni materijal. I moje daljnje istraživanje, da li je možda ovdje nagjena kakova stara grobnica, ostalo je bez izrazitog uspjeha. Crkva nalazi se usred groblja, a seljaci kazuju, da su i po svojim vinogradima češće naišli na grobnice s ljudskim kostima. Ova okolnost pa i one skupine gomila, o kojima sam ja već pisao¹⁾, biće da dadoše povoda onoj predaji u krugovima seljačkim, da je u prastaro doba ovdje bio nekakvi „grad“. U neposrednoj blizini groblja nalazi se jedno vrelo, kraj kojeg se prije nekoliko godina, nekoliko metara daleko od crkve, našao ne baš duboko mozaik-pod, kojeg ali na žalost uništiše.

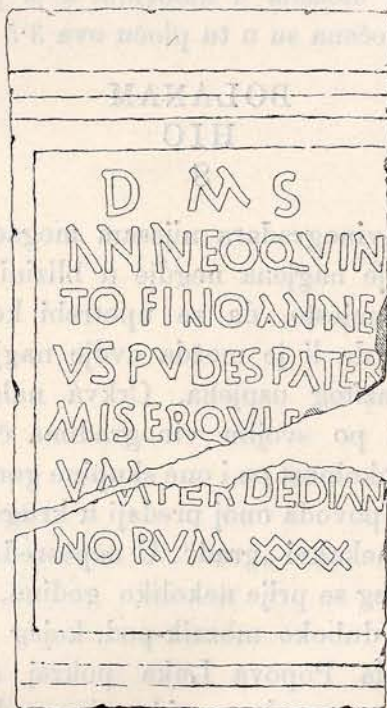
2. Nedaleko od sela Popova Luka pokraj Janjine našao sam na obronku jednog brda u ogradnom zidu vinograda Antuna Pleha ploču C. I. L. III 8447. Ona je 0·55 *m* visoka, 0·34 *m* široka a 0·11 *m* debela; gore, s lijeve strane i dolje zaokvirena je profiliranim obrubom. U dónjoj trećini prelomljena je. Natpis je 0·39 *m* visok i 0·275 *m* širok; pismena se odozgo na niže postepeno umanjuju. Ploču je našao prije više decenija

¹⁾ „Die Steinhügel (Gomilen) von Janjina“ u „Mittheilungen der anthropologischen Gesellschaft in Wien“, god. XXVIII., sv. 1.

djed sadanjeg vlasnika ovog zemljišta u blizini mjesta, gdje se sada nalazi. To zemljište bijaše onda zarašćeno šikarom, pa se tek kasnije krčenjem pretvorilo u vinograd. Vele, da se tada nije našlo ljudskih kosti, već da se je iskopala samo nekakva kamenita kruglja, koja da je bila upravo posuta sitnim pismenina. Nikako se nije mogla naći ova kruglja. Od ploče načinio je onda Anto Pleho snimak, koji se potpuno podudara s originalom. Po njemu glase 5. i 6. redak, koji su sada već djelomice oštećeni ovako:

MISERQVIFILI
VMPERDEDIAN

Zbog strahovanja, da bi taj kamen mogao nanijeti štetu kući u Janjini, prenesoše ga opet na mjesto gdje se je našao i polože ga vodoravno u onaj ogradni zid. Kamen je pukao, kad su ga vukli u luku trsten-sku, da ga ondje čitaju na nekakvoj grčkoj lagji, jer su držali, da je natpis grčki i da označava mjesto, gdje će biti zakopano blago.

Natpis, koji je prikazan u ovoj slici po snimku, dostavljenom bos.-herceg. zemaljskom muzeju, objelodanio je učitelj St. Dragon u „Boll. Dalm.“, IV., str. 162., br. 51. svakako bolje, nego B. G. Jasprica na istom mjestu V., str. 34.

D(is) M(anibus) s(acrum). Ann(a)eo Quinto filio Ann(a)eus Pude(n)s pater miser, qui f[ili]um perdedi annorum XXXX.